

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI EDUKACJI, NAUKI
I MŁODZIEŻY**
(NR 62)
z dnia 11 grudnia 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 62)

11 grudnia 2012 r.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży, obradująca pod przewodnictwem posła **Artura Bramory (RP)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- projekt dezyderatu w sprawie uwarunkowań prawnych i finansowych prowadzenia przez szpitale kliniczne działalności dydaktycznej i badawczej,
- projekt dezyderatu w sprawie wprowadzenia rozwiązań prawnych uniemożliwiających łączenie funkcji kuratora oświaty oraz innych podobnych stanowisk, znajdujących się pod kierownictwem wojewody, w ramach rządowej administracji zespolonej z mandatem radnego jednostki samorządu terytorialnego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Joanna Berdzik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Chlebus** podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Szymon Sala** zastępca dyrektora w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Iwona Korszeń** główny specjalista w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji, **Marek Trosiński** zastępca dyrektora w Departamencie Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli, **Marek Krawczyk** rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, członek Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, **Krzysztof Baszczyński** prezes Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Wojciechowska**, **Ewa Muszyńska**, **Paweł Witecki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Witam serdecznie wszystkich gości i państwa posłów. Stwierdzam kworum. Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia Komisji zawiera dwa punkty. W punkcie pierwszym, rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie uwarunkowań prawnych i finansowych prowadzenia przez szpitale kliniczne działalności dydaktycznej i badawczej. W punkcie drugim, rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie wprowadzenia rozwiązań prawnych uniemożliwiających łączenie funkcji kuratora oświaty oraz innych podobnych stanowisk, znajdujących się pod kierownictwem wojewody, w ramach rządowej administracji zespolonej z mandatem radnego jednostki samorządu terytorialnego. Czy są uwagi do porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia Komisji? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek został przyjęty bez zmian.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego posiedzenia Komisji. W pierwszej kolejności proszę panią poseł Krystynę Łybacką o przedstawienie projektu dezyderatu.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę państwa, odbyło się posiedzenie podkomisji stałej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego z udziałem rektora Akademii Gdańskiej, wiceprzewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz dwóch ministrów: ministra reprezentującego resort zdrowia, który również dzisiaj jest obecny na posiedzeniu – witam panie ministrze – oraz ministra reprezentującego resort nauki. Na posiedzeniu podkomisji był pan minister Jacek Guliński.

Podczas dyskusji na posiedzeniu podkomisji postanowiliśmy zwrócić się do Wysokiej Komisji z projektem dezyderatu do pana premiera. Zawiera on prośbę, aby Rada

Ministrów zechciała wziąć pod uwagę, że w przypadku szpitali klinicznych, które oprócz działalności leczniczej finansowanej z Narodowego Funduszu Zdrowia, prowadzą także działalność dydaktyczną i naukową. Dla tych szpitali niezbędne są inne regulacje, niż dla pozostałej sieci tego typu placówek.

Działalność naukowa i badawcza nie może być finansowana z Narodowego Funduszu Zdrowia. Gdyby na mocy ustawy o działalności leczniczej szpital kliniczny przekształcił się w spółkę, w której naczelnym kryterium jest zysk, to on oczywiście nie będzie zgadzał się na charytatywne prowadzenie działalności badawczej czy dydaktycznej.

Jak mówił minister Jacek Guliński, w pierwszej połowie przyszłego roku spodziewamy się nowelizacji ustawy o zasadach finansowania nauki oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Naszym zdaniem, nowelizacja tych ustaw powinna być synchronizowana z nową ustawą dotyczącą wyłącznie szpitali klinicznych, po to, aby uwzględnić ich specyfikę także w ustawie o zasadach finansowania nauki oraz w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Przeczytałem teraz państwu propozycję dezyderatu, która jest efektem posiedzenia podkomisji stałej ds. nauki i szkolnictwa wyższego.

„Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży po zapoznaniu się z przebiegiem posiedzenia podkomisji stałej ds. nauki i szkolnictwa wyższego, poświęconego realizacji przez szpitale kliniczne zadań dydaktycznych i badawczych zwraca się do pana premiera z prośbą o podjęcie działań, które umożliwią szpitalom klinicznym dalsze prowadzenie ich działalności naukowo-dydaktycznej, zagrożonej obecnie przepisami ustawy o działalności leczniczej.

Regulacje te, po 1 stycznia 2013 r., zobowiązują organy szkół wyższych do przekształcania zadłużonych szpitali w spółki kapitałowe, co w konsekwencji zmusi rektorów do podejmowania działań niekorzystnych zarówno dla uczelni, jak i szpitali w zakresie kształcenia medycznego i badań. W opinii komisji specyfika szpitali klinicznych wymaga uznania szczególnego charakteru ich misji i w ślad za tym stosowania odrębnych, poza Narodowym Funduszem Zdrowia, reguł ich finansowania.

Z uwagi na planowane nowelizacje ustawy o zasadach finansowania nauki oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, najlepszym rozwiązaniem byłoby – zdaniem Komisji – pilne wyłączenie ze stosowania w odniesieniu do szpitali klinicznych art. 216 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej i opracowanie nowej ustawy o szpitalach klinicznych, skorelowanej z aktami prawnymi z dziedziny nauki i szkolnictwa wyższego.” Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję bardzo, pani przewodniczącej. Otwieram dyskusję. Proszę o zgłaszanie ewentualnych poprawek do treści projektu. Oddaję głos, panie pośle.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Głos tylko w dyskusji. Oczywiście, sytuacja jest bardzo trudna. Ona wymaga błyskawicznego działania ze strony rządu. Być może problem rozwiązałoby przesunięcie daty wejścia w życie tego artykułu, o którym wspomniała pani minister, jak również art. 59 ustawy o działalności leczniczej. Z tego powodu tak naprawdę rok 2013, jest rokiem gigantycznego problemu szczególnie dla szpitali klinicznych, ale nie tylko.

Proszę państwa, kalendarz jest taki – sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o finansach publicznych musi być zatwierdzone przez organ założycielski do 30 czerwca. W ciągu trzech następnych miesięcy, czyli lipca, sierpnia i września musi być podjęta decyzja o sytuacji szpitala, który ma ujemny wynik finansowy. Organ tworzący, tak się teraz nazywa w nowej ustawie o działalności leczniczej, ma zupełnie inną sytuację niż dotychczas. Jeżeli szpital był zadłużony to, co najwyżej narastał dług. Teraz już nie może być takiej sytuacji. Organ tworzący w ciągu trzech miesięcy – od 1 lipca do 30 września – musi podjąć decyzję, czy pokrywa ujemny wynik finansowy. Pytanie, czy organy tworzące szpitale kliniczne będą w stanie pokryć ich ujemny wynik finansowy. Jeśli nie, no to wtedy wstępuje na ścieżkę przekształcenia. To też nie jest bez kosztów. Owszem ma być pomoc z budżetu państwa, ale tylko w wysokości 50%. Pozostałe zobowiązania musi pokryć również organ tworzący. Pytanie, czy też ma na to pieniądze.

W takiej sytuacji między innymi, nie mówię o szpitalach klinicznych – są szpitale powiatowe. Starostowie mówią tak: „Nie stać nas na pokrycie ujemnego wyniku finansowego do końca września. Nie stać nas na przekształcenie w spółkę”. W związku z tym pozostaje likwidacja. Musimy się liczyć z taką sytuacją, że w ogóle część szpitali klinicznych może znaleźć się wręcz w likwidacji.

W związku z tym to działanie, o którym jest mowa w dezyderacie jest po pierwsze, nie ukrywam, jest dosyć późno. Dlatego, że jesteśmy miesiąc przed rozpoczęciem roku, a podstawą tych ruchów, o których przed chwilą wspomniałem, jest wynik finansowy za rok 2012.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Bardzo przepraszam, panie pośle, panie ministrze, ale zgodnie z kompetencjami naszej Komisji możemy zajmować się kwestią badań i dydaktyki w jednostkach, które prowadzą tę działalność. Czyli nie możemy zajmować się innymi placówkami systemu ochrony zdrowia, ponieważ nie jest to w naszej kompetencji.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Pani minister, podałem starostów tylko jako przykład, ponieważ są w podobnej sytuacji jak szpitale kliniczne, czyli te, które prowadzą dydaktykę i badania. Dlatego, aby pokazać jak dramatyczna jest sytuacja. W związku z tym dezyderat jest jak najbardziej słuszny. I myślę, że on w ogóle będzie wpisywał się w ewentualne propozycje przesunięcia terminu. Powinien być czas na to, co postuluje się w końcówce dezyderatu, czyli na wyłączenie z tej regulacji tych szpitali i stworzenie odrębnej regulacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Oddaję głos pani przewodniczącej Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję. Jedno zdanie *ad vocem*. Ta dyskusja faktycznie powinna się odbywać w Komisji Zdrowia, przynajmniej wtedy, kiedy mówimy o instytutach, o szpitalach klinicznych. To jest problem na pograniczu jednej i drugiej Komisji, a więc dyskusja może powinna być na wspólnym posiedzeniu obu Komisji.

Dlatego *ad vocem* do tego, co powiedział pan poseł Sprawka? Otóż, jeśli dobrze zrozumiałam intencje, to zaproponowano przesunięcie terminu wejścia w życie. Nie jest to chyba dobre rozwiązanie. Jednak trzeba się zmierzyć z tym problemem. Myślę, że istotniejsze jest to, żeby ustawa powstała i żeby rozwiązanie weszło w życie, a nie żeby jeszcze przedłużać termin. Rozwiązania, które nie zawsze dobrze oceniamy, funkcjonują. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję pani przewodniczącej. Czy ktoś z naszych gości chciałby zabrać głos w tej sprawie? Oddaję głos.

Rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, członek Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich Marek Krawczyk:

Marek Krawczyk rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Proszę państwa, to, o czym państwo rozmawiacie, jest problemem, który rzeczywiście zagraża uczelniom medycznym. To nie jest tylko sprawa tego, że szpitale kliniczne jako podmioty, według obowiązującego nazewnictwa, będą miały obowiązek pokrycia długów. My nie mamy takich pieniędzy. Dlatego, że jedyne pieniądze, które otrzymujemy, to są środki na edukację i na prowadzenie badań naukowych. W związku z tym, żaden rektor nie ma nawet możliwości prawnych przeznaczenia pieniędzy na pokrycie długów szpitalnych.

Problem jest nam znany nie od miesiąca, ale sygnalizowaliśmy go już przed wejściem w życie ustawy. Mówiliśmy, że w szpitalach klinicznych będzie zagrożona dydaktyka, że uczelnie medyczne mogą znaleźć się w sytuacji, w której nie będzie można prowadzić edukacji. Szpital uczelniany to nie jest inne miejsce niż warsztat dydaktyczny dla prowadzenia zajęć ze studentami na wszystkich naszych kierunkach studiów.

Mogę tylko bardzo podziękować, że państwo doceniacie problem, o którym mówiliśmy jeszcze przed wejściem w życie ustawy. Zdawaliśmy sobie sprawę z zagrożenia, które będzie za chwilę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję bardzo. Tak?

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Mogę *ad vocem*?

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Panie rektorze, sądzę, że z tej przykrej sytuacji płynie jeden wniosek. Jeśli sekcja Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich ma jakiegokolwiek uwagi do wszystkiego, co dotyczy nauki i dydaktyki, to dobrze jest kierować je do naszej Komisji. My rozumiemy tę problematykę, czego nie można powiedzieć o innych przedmiotowych Komisjach.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Ja pozwolę sobie dodać, że ten problem szczegółowo przeanalizowaliśmy na posiedzeniu podkomisji, której przewodniczy pani przewodnicząca Krystyna Łybacka. Jej efektem jest właśnie przygotowanie tego dezyderatu.

W związku z tym zapytam państwa, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia dezyderatu do Prezesa Rady Ministrów w sprawie uwarunkowań prawnych i finansowych prowadzenia przez szpitale kliniczne działalności dydaktycznej i badawczej? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła powyższy dezyderat.

Przystępujemy do realizacji punktu drugiego porządku dziennego. Proszę pana posła przewodniczącego Sławomira Kłosowskiego o przedstawienie projektu dezyderatu. Oddaję głos, panie przewodniczący.

Poseł Sławomir Kłosowski (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Projekt dezyderatu do Prezesa Rady Ministrów w sprawie rozwiązań prawnych uniemożliwiających łączenie funkcji kuratora oświaty oraz innych podobnych stanowisk, znajdujących się pod kierownictwem wojewody, w ramach rządowej administracji zespolonej z mandatem radnego jednostki samorządu terytorialnego uchwalony – myślę – na dzisiejszym posiedzeniu.

„Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży, na posiedzeniu w dniu 6 grudnia 2012 roku przeprowadziła dyskusję nad propozycją inicjatywy ustawodawczej w sprawie wprowadzenia rozwiązań prawnych uniemożliwiających łączenie funkcji kuratora oświaty z mandatem radnego jednostki samorządu terytorialnego.

Komisja uznaje za istotny i zasadny postulat wprowadzenia powyższej regulacji i podziela wątpliwości, co do kolizyjności łączenia funkcji kuratora oświaty z mandatem radnego. Komisja zwraca uwagę, że podobna kolizja dotyczyć może również innych stanowisk, znajdujących się pod kierownictwem wojewody, w ramach rządowej administracji zespolonej w połączeniu z mandatem radnego.”

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Przepraszam, panie przewodniczący. Proszę szanownych państwa o zachowanie ciszy i umożliwienie wypowiedzi. Oddaję głos, panie przewodniczący.

Poseł Sławomir Kłosowski (PiS):

Dziękuję. „Zdaniem Komisji taka sytuacja stwarza realne zagrożenie wystąpienia konfliktu interesów osób pełniących funkcje publiczne.

Po zapoznaniu się z opiniami ekspertów oraz Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, które podnoszą złożoność przedmiotowej materii oraz wskazują na zasadność i potrzebę uregulowania jej w wielu aktach prawnych rangi ustawy, Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży zwraca się do Pana Premiera o podjęcie przez Radę Ministrów prac, których efektem będzie przygotowanie projektów zmian ustawowych, systemowo rozwiązujących

problem konfliktu interesów wynikających z łączenia funkcji w administracji rządowej z mandatem radnego jednostki samorządu terytorialnego.” Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Bramora (RP):

Dziękuję panu przewodniczącemu. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z posłów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Dziękuję. Czy ktoś z gości chciałby zabrać głos? Dziękuję państwu.

W związku z tym zapytam, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia dezyderatu do Prezesa Rady Ministrów w sprawie rozwiązań prawnych uniemożliwiających łączenie funkcji kuratora oświaty oraz innych podobnych stanowisk, znajdujących się pod kierownictwem wojewody, w ramach rządowej administracji zespolonej z mandatem radnego jednostki samorządu terytorialnego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła powyższy dezyderat w przedstawionej formie.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Zamykam posiedzenie i informuję, że protokół z pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję.